

РЕШЕНИЕ

№ Ц-37
от 29.12.2023 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 29.12.2023 г., след като разгледа относимите факти и обстоятелства за определяне на пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, установи следното:

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия.

Съгласно чл. 105, ал. 1 от ЗЕ, с цел гарантиране сигурната работа на електроенергийната система, операторът на електропреносната мрежа сключва сделки за допълнителни услуги при условията и по реда на Правилата за управление на електроенергийната система и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) с доставчици от и/или извън страната. Операторът на електропреносната мрежа закупува разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности въз основа на тръжна процедура – чл. 105, ал. 2 от ЗЕ. Посочените услуги представляват допълнителни услуги по смисъла на § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ, като според чл. 105, ал. 4 от ЗЕ активираната от тях нетна електрическа енергия се заплаща при условия, по ред и при цена, определени в ПТЕЕ.

Съгласно § 1, т. 2 от ДР на ЗЕ, „балансираща енергия“ е активната електрическа енергия, която операторът на електропреносната мрежа активира за компенсиране на разликата между регистрираните при него договорени и фактически реализираните графици за доставка, както и колебанията на товарите с недоговорен график на доставка. Нормите, уреждащи балансиращия пазар на електрическа енергия, се съдържат в ПТЕЕ и регламентират условията за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система и сигурната паралелна работа на електроенергийна система на континентална Европа.

Според чл. 107 от ПТЕЕ правилата за балансиращия пазар регламентират условията за осигуряване на резерви за допълнителни услуги и за продажба и покупка на балансираща енергия с цел да се гарантира сигурност и устойчивост на националната електроенергийна система (ЕЕС) и сигурна паралелна работа на ЕЕС на континентална Европа. Производителите на електрическа енергия известяват графици в изпълнение на сключените договори в рамките на работния диапазон на своите агрегати и съгласно очакваното нетно производство за съответния период. Координаторите на балансиращи групи известяват графици за количествата електрическа енергия съгласно сключените договори и реализираните от тях сделки на борсовия пазар.

С оглед реализирането на електрическа енергия на балансиращия пазар, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) сключва договори за участие на балансиращия пазар с доставчик на балансиращи услуги, които имат за предмет

предоставяне на балансираща енергия на независимия преносен оператор от активиран резерв от автоматично и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности, както и от резерв за заместване. – чл. 11, т. 7 и чл. 17, ал. 1 от ПТЕЕ.

Според чл. 99, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕ за целите на балансиране на производството и потреблението на електрическа енергия операторът на електропреносната мрежа организира пазар на балансираща енергия в съответствие с ПТЕЕ и е страна по всички сделки с балансираща енергия, в т.ч. и с търговски участници, които притежават диспечерируеми производствени и/или потребяващи обекти и/или агрегирани съоръжения/обекти за покриване на небалансите в националната пазарна зона. Според правилата на Глава девета „Балансиращ пазар“ на ПТЕЕ сключената сделка на балансиращия пазар установява задълженията на съответния доставчик на балансиращия пазар да предоставя или да закупува енергия на/от електропреносния оператор според спецификата на предложението и разпореждането, издадено от диспечера на оператора на електроенергийния пазар, а в изпълнение на такива сделки ЕСО ЕАД купува/продава балансираща енергия въз основа на предложения за регулиране нагоре и предложения за регулиране надолу, предоставени от доставчиците на балансираща енергия, които е регистрирало по реда на ПТЕЕ.

За изпълнение на правомощието на Комисията по чл. 21, ал. 1, т. 8, предл. 2 от ЗЕ, със заповед № 3-Е-368 от 06.12.2023 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която след анализ на всички относими факти и обстоятелства е изготвила доклад с вх. № Е-Дк-1481 от 07.12.2023 г. относно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. Същият, както и проект на решение за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 382 от 11.12.2023 г., т. 1. В тази връзка е проведено обществено обсъждане на 13.12.2023 г., след което са постъпили становища от „Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) с вх. № Е-13-01-23 от 20.12.2023 г., от „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД с вх. № Е-13-12-9 от 28.12.2023 г., от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) с вх. № Е-13-41-162 от 22.12.2023 г., от „ЕВН България“ ЕАД с вх. № Е-13-32-7 от 20.12.2023 г., от Асоциация на търговците на електроенергия в България (АТЕБ) с вх. № Е-04-19-7 от 21.12.2023 г., от Асоциация свободен енергиен пазар (АСЕП) с вх. № Е-04-37-11 от 21.12.2023 г., от Българска ветроенергийна асоциация (БВА) с вх. № Е-04-29-1 от 22.12.2023 г., от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) с вх. № Е-04-94-6 от 28.12.2023 г. и от Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) с вх. № Е-04-05-9 от 28.12.2023 г.

Според НЕК ЕАД въвеждането на пазарен принцип за определянето на доставчици на балансираща енергия, както и натрупаният опит на пазара правят определянето на пределна цена за сключване на сделки на балансиращия пазар ненужно с оглед на нивото на либерализация на пазара. Тъй като към момента законът задължава КЕВР да определя пределни цени за регулиране, счита за необходимо Комисията да инициира промени в Закона за енергетиката, с което да отпадне изискването за определяне на пределни цени за балансираща енергия. Намира, че липсата на законово основание за премахване на пределните цени може да бъде компенсирано с определяне на по-голям диапазон на тази цена.

По отношение предложената пределна цена за регулиране нагоре, НЕК ЕАД счита за правилен подхода на КЕВР, търсец покриване на себестойността на произведената за регулиране електрическа енергия. Посочва, че производителите, предоставящи услуги за регулиране, са нормативно задължени да го правят и е недопустимо да предоставят тези услуги под себестойност и да реализират загуби. Според дружеството този подход следва да се доразвие в посока не само да се осигури на производителите възможност да покриват

разходите си, но и да се предвиди обоснована по размер добавка над себестойността. Основен аргумент за това е, че съгласно нормативните изисквания производителите, имащи възможност да предоставят допълнителни услуги, са задължени да участват в търговете за резерв на ЕСО ЕАД и също така в търговете за активиране на балансираща енергия от спечелен резерв, администрирани отново от оператора. Анализът на данните за топлоелектрическите централи, чрез които НЕК ЕАД предоставя резерв и услуги за регулиране, показва, че в периода за месеците от юли до декември 2023 г. активираната електрическа енергия за регулиране, предоставяна от топлоелектрическите централи за първично и автоматично вторично регулиране, е по-малко от 20% от спечеления резерв. Това означава, че НЕК ЕАД не използва производствени мощности в диапазона на спечеления резерв в над 80% от случаите, като получава за това единствено 10 лв./MWh, съответно не може да търгува енергия в резервирания за ЕСО ЕАД диапазон. С цената за резерв не се покриват пълните разходи за разполагаемост, заплащани към централите с дългосрочни договори, което трябва да се компенсира с цената за активиране. Отбелязва, че след м. февруари 2024 г. НЕК ЕАД ще закупува електрическа енергия само от ТЕЦ „Ей И Ес -3С Марица изток 1“, на която с последното решение е определена цена от 403,95 лв./MWh. В тази връзка намира за обосновано КЕВР чрез пределната цена да обезпечи себестойността на произвежданата енергия и непокрытите разходи за разполагаемост от цената за резерв. При този подход себестойността е 594,30 лв./MWh, поради което предлага в решението да бъде предвидена пределна цена за регулиране нагоре от 600 лв./MWh.

НЕК ЕАД счита възможността за прилагане на отрицателни цени за регулиране надолу за обоснована и в съответствие с нееднократно изразяваните позиции в предишни свои становища. Отбелязва, че очаква да се запознае с предвижданата нова методика по чл. 105, ал. 13 от ПТТЕЕ, за да може в пълнота да изрази становището си, като същата трябва да бъде актуализирана в кратки срокове, за да не остане възможността за втория търг (над 200 MW) само пожелателна. Обръща внимание, че при определяне на цените за регулиране надолу КЕВР взема предвид и две съществени събития, очаквани да се случат през 2024 г.: отпадането на функцията на обществения доставчик от 01.07.2024 г. и присъединяването на независимия преносен оператор ефективно към всички европейски платформи за балансиране, което впоследствие трябва да се доразвие като възможности за участие на доставчиците на балансиращи услуги.

Комисията приема възраженията на НЕК ЕАД за неоснователни. Предвидената пределна цена за регулиране нагоре има за цел да покрие себестойността на предоставената от производителите енергия за регулиране нагоре. Цената на разполагаемостта, заплащана от оператора на доставчиците на балансиращи услуги, не е обект на настоящото административно производство. Следва да се има предвид, че при изчислението на горесцитираната цена от 403,95 лв./MWh са включени освен разходи за енергия и разполагаемост и такива за свободна разполагаемост в размер на 1 488 360 MWh. В тази връзка разходите за разполагаемост на централите със сключени СИЕ се покриват от ФСЕС, а цената на предоставената енергия за регулиране нагоре следва да покрива направените променливи разходи. Предложената от дружеството пределна цена за регулиране нагоре не по-ниска от 600 лв./MWh представлява прекалено голяма санкция за търговските участници и ще повиши чувствително разходите им за небаланси, съответно крайните цени на електрическата енергия. По отношение пределната цена за регулиране надолу аргументи са изложени по-долу в мотивите на решението. В останалата си част възраженията на дружеството са неотнормисими към настоящото административно производство.

„ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД счита, че за да бъде пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за

регулиране нагоре стимулираща за доставчиците, КЕВР следва да предвиди увеличение на долната граница при регулиране нагоре над 360 лв./MWh до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/219 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране. Според дружеството увеличението ще осигури на всички доставчици на балансираща енергия за регулиране нагоре покриване на производствените им разходи (вкл. разходи за емисии, за осигуряване на приходи за поддържане на необходимия персонал, за изправност на производствените мощности и др.). Въвеждането на по-висока пределна цена за регулиране нагоре ще доведе до по-строги санкции за търговските участници (вкл. и за доставчика на услугата) при неточно прогнозиране на производство и потребление, като ще осигури компенсиране на разходите за предоставената услуга на търговските участници, реално допринесли за сигурността и стабилността на системата.

Комисията счита възраженията на „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД за неоснователни предвид обстоятелството, че предвидената долна граница осигурява единствено доставчиците на балансиращи услуги да не ги предоставят под себестойност. Пределната цена на услугата регулиране нагоре е обвързана с пазарната цена на електрическата енергия, като в голяма част от интервалите на доставка, когато електроенергийната система е в недостиг, тя е по-висока от определения минимален праг.

ЕСО ЕАД счита за неправилно определената в т. 5 от проекта на решението пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу да бъде обвързана с почасовата цена на ПДН. Посочва, че отклонението на енергийния излишък, което операторът е в състояние да компенсира с наличните мощности, предоставящи услугата регулиране надолу, към настоящия момент е в размер на около 200 MW. Намира, че при отчитане на високия пазарен интерес към изграждане на нови обекти за производство от ВИ, които обаче са с динамично променяща се генерация и създават трудности при овладяване на небалансите в ЕЕС, цената за енергиен излишък следва да е санкционираща и да бъде стимул за поддържане на балансирана позиция след затваряне на ПРД. В тази връзка ЕСО ЕАД е изготвило симулация на цените на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) за месеците март и април 2023 г. (приложена), от която е видно, че в много от периодите на свръхпредлагане на енергия цената за енергиен излишък е положителна, което означава, че търговските участници ще получат допълнително приходи от цената за излишък, вместо да бъдат санкционирани. Освен това симулацията показва, че в значителен брой периоди пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу ще бъде по-висока от регулираната цена на водоелектрическите централи, собственост на НЕК ЕАД. С оглед горното счита, че при така предложените в проекта на решение на КЕВР пределни цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия и при цени на ПДН на БНЕБ ЕАД, клонящи към нула, каквито се наблюдават в периодите на свръхизлишък на електрическа енергия, търговските участници ще имат интерес да бъдат в „дълга“ позиция, тъй като цената за недостиг ще бъде значително по-висока от цената за излишък, което допълнително ще задълбочи проблемите при овладяване на небалансите в системата. При условие, че границата от 200 MW не може да отпадне, дружеството предлага т. 5 да добие следната редакция: „Считано от датата на влизане в сила на изменение на методиката по чл. 105, ал. 13 от Правилата за търговия с електрическа енергия до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към европейската платформа за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности PICASSO съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна

цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу след провеждане на тръжни процедури за изготвяне на приоритетни списъци за регулиране надолу над 200 MW, в размер на минус 200 лв./MWh“.

Комисията приема възражението на ЕСО ЕАД за основателно, като предложението е отразено по-долу в решението.

Според „ЕВН България“ ЕАД въвеждането на минимална стойност от 360 лв./MWh при регулиране нагоре следва да се преосмисли, тъй като ще доведе до почти двойно увеличаване на разходите за балансиране, което ще бъде пренесено в цените за крайните клиенти. Счита, че този ефект не е в синхрон с държавната политика за поддържане на умерени и предвидими цени на електрическата енергия, още повече, че и през 2024 г. ще остане спорната практика на изплащане на компенсация на небитовите клиенти. От друга страна посочва, че крайните снабдителни, които продават по регулирана цена и не могат да „прехвърлят“ увеличението на клиентите си, ще са в още по-неблагоприятна позиция от търговците по свободно договорени цени. На следващо място се създават стимули за участниците да бъдат в излишък, когато цената на пазара ден напред (ПДН) е ниска (защото ще губят по-малко), от друга страна (логично) – цената е ниска, когато товарът в системата е нисък и има голямо производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. По този начин не само няма да се решат проблемите на управлението на системата, свързани с регулирането надолу, а напротив – ще се задълбочат. Дружеството намира за неубедителен мотива за фиксиране на цената за регулиране нагоре на 360 лв./MWh, тъй като съгласно чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (Регламент 2022/1854) това е таванът на пазарните приходи на производителите, който таван, дори съгласно самия регламент, е значително по-висок, включвайки разумен марж, от общите средни разходи за производство на енергия (включително за въглищните централи), т.е. покрива както променливите, така и постоянните разходи на производителите. В допълнение, в условията на българския балансиращ пазар, въпросните производители получават и плащания за разполагаемост, така че цената на балансиращата енергия би трябвало да покрива само променливите им разходи. Освен това тази граница е възприета преди повече от година, при съвсем различни условия на пазара, като Комисията почти сигурно разполага с информация за променливите разходи на централите и би могла да направи по-точна оценка в настоящите условия на пазара. Посочва също, че ако 360 лв./MWh е границата на рентабилността на въглищните централи, съществува голяма вероятност в периодите, с цени под тази граница, производителите на електрическа енергия от въглища, които нямат дългосрочни договори или не участват в регулирания микс, въобще да не работят, респективно да не участват в балансиращия пазар. За да се осигури рентабилната работа на тези производители с цел осигуряване на ликвидност на пазара на балансираща енергия и в периодите, когато пазарната цена не е достатъчна да си покрият разходите, е необходим друг по-всеобхватен и ефективен механизъм (като например плащания за капацитет), който да даде сигурност и предвидимост както за засегнатите производители, така и за клиентите. Намира за ирационално очакването, че производителите, които оперират въглищни централи, ще покрият всичките си разходи чрез продажба на енергия за балансиране, която представлява малка част от производството им. Отбелязва, че използването на различни формули за определянето на пределните цени за регулиране нагоре и надолу създава икономически стимули за участниците да предпочитат да бъдат в едната или другата посока, а не да се стремят към минимизиране на небалансите, което не е целта на едно ефективно управление на системата.

Според „ЕВН България“ ЕАД проектът на решение не дава отговор на въпроса за изкривяването на паричните потоци при действащата методика за определяне на цените на небалансите и определените в проекта цени, тъй като част от паричния поток остава при оператора на електропреносната мрежа. В хипотезата, при която цената на ПДН е положителна и е налице статус на регулиране „-1“, съответно пазарните участници са в излишък, те продават на ЕСО ЕАД непотребената/надпроизведената електрическа енергия, като в същото време извършват и допълнителни плащания към системния оператор, т.е. участниците са в същата ситуация, в която са, когато цените на ПДН са отрицателни. Едновременно с това обаче, ЕСО ЕАД продава енергията от излишък на доставчиците на балансиращи услуги, като същите я заплащат по постигната цена в търговете за регулиране надолу, която е положителна величина. По този начин не целият ефект достига до доставчиците на балансиращи услуги. Счита, че описаната ситуация е в разрез с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране и по-конкретно с чл. 44, параграф 1, буква „б“ и буква „и“, според които цената на небалансите следва да отразява стойността на енергията в реално време, и че операторът на електропреносната мрежа трябва да бъде финансово неутрален по отношение на сетълмента на небалансите. Горният пример е и в разрез с намеренията на Комисията да направи по-рентабилно участието в балансиращия пазар, за да има повече желаещи да участват в него. В случай че получените от участниците средства достигнат до доставчиците на балансиращи услуги, това би подобрило финансовия резултат от участието им на балансиращия пазар.

„ЕВН България“ ЕАД обръща внимание, че няма оповестени нито проект на нова методика за определяне на цените на небалансите, нито информация за предвижданите промени. По този начин не е възможно да се оцени напълно ефектът от предложението за ценообразуване и съществува риск от изпадане в порочен кръг – методиката е несъвършена, заради пределните цени, а пределните цени са такива заради методиката. За дружеството представлява изключително затруднение да си представи практически как ще работят двата търга за регулиране надолу с различни цени, което крие риск всички участници да се насочат към участие в по-скъпия търг и никой да не се яви на по-евтиния.

„ЕВН България“ ЕАД намира, че проблемите, свързани с управлението на системата, не може да бъдат решени само с налагане на финансови санкции на пазарните участници, а изискват холистичен подход, който предвижда промени в начина на организация на балансиращия пазар. Текущият модел позволява само големите кондензационни централи да участват като доставчици на балансираща енергия. Предизвикателствата, които ЕСО ЕАД изпитва при управлението на системата, доказват, че тези ресурси не са достатъчни за управлението на системата със значителен (и нарастващ) дял на производството от възобновяеми източници. Счита, че по-ефективно за системата като цяло би било, вместо участниците да бъдат заставяни да плащат по-скъпо за балансирането, да бъдат предприети следните мерки:

– да бъдат създадени условия и стимули производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и крайни клиенти да се включат активно в балансирането на системата чрез дефиниране на подходящи продукти, намаляване на минималния размер на офертите за балансиране, организиране на отделни търгове за регулиране нагоре и регулиране надолу (вкл. отделни търгове за енергия и разполагаемост);

– целият финансов резултат от продажбата/покупката на балансираща енергия (средствата, които ЕСО ЕАД събира от участници чрез плащанията за небаланси) да бъде трансфериран към доставчиците на балансираща енергия – така цената на небаланса ще отразява стойността на енергията в реално време и ще гарантира финансовата неутралност на ЕСО ЕАД;

– пределните цени на балансиращата енергия (респективно на небалансите) да бъдат равно отдалечени от цената на ПНД (референтната цена за пазара), което ще стимулира участниците да се придържат максимално точно към прогнозното си производство и потребление;

– цените на балансиращата енергия трябва да стимулират активното участие в балансиращия пазар, но в същото време не прекалено високи – поддържането на разумни нива на разходи за балансиране за крайните потребители е ключов аспект за поддържането на доверие в пазара и системата като цяло. Последното е особено важно в момента, когато регулираният пазар за битови клиенти е в процес на освобождаване.

Комисията приема възражението на „ЕВН България“ ЕАД относно размера на пределната цена за регулиране нагоре за неоснователно съгласно изложените по-горе и по-долу мотиви. Неоснователно е твърдението, че при така определените пределни цени и ниски цени на пазара се създават условия пазарните участници да предпочетат да са в позиция на делегиран излишък. Ниските цени са характерни за периодите с ниско търсене и високо предлагане на електрическа енергия, като обикновено тогава системният небаланс е в посока излишък. При действащата методика през тези периоди паричният поток ще се движи от пазарните участници към оператора на балансиращия пазар, т.е. те ще плащат, ако са в излишък и ще получават плащания, ако са в недостиг.

Неоснователни са и твърденията, че всички производители ще участват единствено във втория търг за предоставяне на услугата за регулиране надолу и никой няма да се яви на първия. Производителите имат нормативно задължение да предоставят балансираща енергия на оператора на ЕЕС, а търг за услугата регулиране надолу при отрицателни цени ще се провежда единствено, когато ЕСО ЕАД има нужда от балансиращи мощности над 200 MW. Специалните условия на допълнителния търг представляват стимул именно за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници и крайни клиенти да се включат активно в балансирането на системата.

В останалата си част възраженията на дружеството са неотнормими към настоящото производство, а са свързани с изменения в правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката.

АТЕБ изразява несъгласие с предложението за установяване на минимална цена за регулиране нагоре от 360 лв./MWh с мотива, че ефектът от тази стъпка ще бъде значително увеличение на разходите за балансиране, което неминуемо ще се отрази на цените за крайните потребители. Изказва опасения, че на фона на продължаващите и през 2024 г. компенсации за бизнес клиентите и изземване на печалбите на производителите, стъпката би могла да бъде погрешно разтълкувана от клиентите като заобиколен начин да бъдат заставяни да плащат повече. Посочва, че с така определената цена ефективно се фиксира по-висок „под“ за регулиране нагоре за голяма част от периодите на сетълмент, като за периода от въвеждането на текущия начин на ценообразуване през м. май до сега в 84% от случаите цените на ПДН са под 360 лв./MWh. Намира тази промяна за стъпка назад и връщане към методиката за определянето на фиксирани цени за балансираща енергия, какъвто е бил моделът преди 2014 г. Според асоциацията наличието на фиксирани цени на балансиращия пазар не е в съответствие с изискването за „обусловени от пазара процедури“ съгласно чл. 40, параграф 4 от Директива (ЕС) 2019/944 и чл. 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943 относно вътрешния пазар на електроенергия. Счита за спорен и размера от 360 лв./MWh – твърде висок в контекста на настоящите пазарни нива и тенденцията „надолу“. В допълнение намира за неубедителен мотива, че тази стойност е предвиденият праг в Регламент 2022/1854, поради факта, че съгласно този регламент прагът е „таван“, докато в проекта на решение – „под“. Изразява разбиране относно важността на възлищните централи за управлението на електроенергийната система, но подчертава, че в периодите, когато пазарът не покрива производствените им

разходи, те няма да могат да работят, съответно и ефектът от високите цени на балансиращата енергия ще бъде насочен към други търговски участници за сметка на крайните клиенти и производителите от ВИ. Отбелязва също така, че голяма част от търговските участници вече са сключили договори за следващата година, без предварителна информация от регулатора относно предвидените пределни цени, поради което счита, че ако участниците на пазара не могат да разчитат на предвидимост за промени от такъв мащаб, не би било възможно сключването и изпълнението на дългосрочни договори, а наличието на такива е основен инструмент за осигуряването на стабилност на пазара.

Комисията счита възраженията на АТЕБ за неоснователни предвид изложените по-горе и по-долу в решението мотиви. В допълнение, неоснователно е твърдението, че в периодите, когато пазарът не покрива производствените разходи на въглищните централи, те няма да могат да работят, съответно и ефектът от високите цени на балансиращата енергия ще бъде насочен към други търговски участници за сметка на крайните клиенти и производителите от ВИ. Пределните цени ще се прилагат единствено до присъединяването на независимият преносен оператор към европейската платформа за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности PICASSO съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, чийто индикативен срок е 01.06.2024 г. Съгласно § 75, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) след тази дата Комисията няма правомощия да определя пределни цени. Предвид обстоятелството, че до индикативната дата част от въглищните централи имат определени количества, които следва да предоставят за регулиран пазар, тяхната работа и съответно възможността им да предоставят услугата регулиране нагоре е гарантирана и не зависи от пазарните цени.

Комисията счита за недопустимо централите, които осигуряват сигурността на ЕЕС да предоставят регулиращи услуги под себестойност с мотива, че голяма част от търговските участници вече са сключили договори за следващата година.

АСЕП изразява несъгласие с предложените нови цени на балансиращата енергия за регулиране нагоре и надолу, като настоява да се запазят действащите към момента такива до присъединяването на системния оператор към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195. Посочва, че разбира изразените във връзка с измененията аргументи на Комисията, но счита, че негативните ефекти за пазара от подобна извънредна промяна, с кратък хоризонт на действие от едва няколко месеца, многократно биха надвишили потенциални положителни ефекти. Посочва, че разходите за балансиране съгласно публикуваните данни показват увеличен разход от 25% за цените на балансиращата енергия за регулиране нагоре и неясно какъв при балансирането надолу. Постава въпроси доколко този ръст кореспондира с Програмата за компенсация на небитовите клиенти, кое изисква спешното приемане на подобни решения в последните дни на годината, без извършени симулации и оценка на влияние върху пазара на електрическа енергия и кратковременното му действие преди следваща промяна и как подобно решение ще повлияе на отношенията между търговските участници и действащите стотици хиляди договори. Според АСЕП е неясно и каква е функцията на регулатора по отношение бързото изпълнение на изискванията към системния оператор за изпълнение на условията съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 – осъществява ли КЕВР ефективен контрол, така че да се гарантира, че операторът полага необходимите усилия, какво ще се случи, ако към 01.07.2024 г. все още няма изпълнение, кога търговските участници ще получат информация, как ЕСО ЕАД ще отчита публично етапите по изпълнение на процедурата по присъединяване към платформите за балансиране.

АСЕП счита, че минималната цена за регулиране нагоре от 360 лв./MWh ще се приложи като административно определен праг. В допълнение към начина на ценообразуването, не приема за устойчиво да се нагажда решение спрямо действащите цени на емисиите, приложими за въглищните централи, към момента, с мотива, че ако през следващите месеци има промяна в нивата на квотите за въглеродни емисии, ще възникне неяснота дали ще се наложи изменение и на ценовото решение, влияейки върху отношенията на всички търговски участници.

АСЕП изразява частично съгласие с предложението за изменение на цената на балансиращата енергия за регулиране надолу, отчитайки случаите от пролетта на 2023 г. със заливане на българския пазар с вносна енергия. Според асоциацията обаче, поради продължаващата липса на навременен контрол и санкции за подобен тип поведение, се предлага механизъм, наказващ всички търговски участници, който не гарантира, че тази ситуация няма да се повтори в бъдеще, а тъкмо напротив – механизмът няма да бъде превенция, че в дадени периоди няма да се внесат отново неизвестно колко големи количества вносна енергия поради значителни разлики в цените между отделните зони. Още повече, методиката за изчисление на цените на балансираща енергия за регулиране надолу се запазва за оферти с праг до 200 MW, докато според публичните данни отклонения над 200 MW са единици и съставляват пренебрежимо нисък дял от периодите на сетълмент, дори и в периодите от пролетта на 2023 г.

АСЕП обръща също така внимание, че ниските цени на БНЕБ ЕАД, които не покриват мрежовите и търговски разходи на производители, са довели до практиката за непланирано изключване на мощности в реално време. Това рефлектира в непланиран недостиг на системата, което, освен проблеми за системата, може да предизвика активиране на скъпоструваща балансираща енергия за регулиране нагоре (минимална цена от 360 лв./MWh съгласно проекта на решение). Поради това асоциацията призовава за намирането на устойчив подход, който да включи тези производители в балансирането на електроенергийния товар. Предлага да се сключат договори с производители, които когато системата е в излишък, да получават малка добавка, която от една страна да ограничи практиката с неконтролируемото изключване на мощности от ВИ, а по нареждане на ЦДУ да се изключват такива, така че да се балансира точният излишък в системата за периодите на сетълмент. По този начин самият производител ще може да си покрие поне оперативните разходи, тъй като освен стойността на продадената през БНЕБ ЕАД енергия, дори и близка до нула (независимо, че не е произведена), ще получи добавка от системния оператор.

Комисията приема възраженията на АСЕП за неоснователни предвид изложените по-горе по становищата на „ЕВН България“ ЕАД и АТЕБ и по-долу в решението мотиви.

Според АПСТЕ предложението за пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на „почасовата цена на ПДН + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“ е изключително в полза на 4 участника на пазара – ТЕЦ „Ей и Ес Марица изток 1“, ТЕЦ „Марица изток 2“, ТЕЦ „КонтурГлобал Марица изток 3“ и ТЕЦ „Бобов дол“. В същото време, липсва оценка, как предлаганото увеличение на цената за балансираща енергия ще се отрази на останалите участници на пазара. В допълнение обръща внимание, че промените в механизма на изчисление ще бъдат временни – от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., но не по-късно от датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, като не става ясно, какво налага спешността на предложените промени, които видимо изкривяват пазарните условия в полза на конкретни участници на пазара за сметка на повишени разходи за балансиране на всички останали участници на пазара.

Комисията приема възраженията на АПСТЕ за неоснователни предвид изложените по-горе по становищата на „ЕВН България“ ЕАД и АТЕБ и по-долу в решението мотиви.

БВА изразява своето категорично несъгласие с метода на изчисляване на пределните цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системни услуги за регулиране нагоре и регулиране надолу, тъй като анализите на асоциацията показват, че разходите за балансиране, при въвеждането на тези пределни цени, ще се удвоят, което е прекомерна санкция спрямо производителите от вятърна енергия в условията на понижаващи се цени на електрическата енергия. Счита, че предложеният в проекта на решение начин на изчисляване на пределните цени създава риск от изкривяване на цените в посока, която да увеличи разходите за балансиране, като завишава необосновано цената за регулиране нагоре и същевременно занижава цената за регулиране надолу. Последното не само ще повиши разходите за балансиране, но и ще задържи цените на високи нива, които няма да отчитат пазарните тенденции, тъй като макар и да са ниски или дори нула в определени часове, цените за балансиране ще се задържат винаги на високо ниво. БВА изразява несъгласие с обвързването на долната граница на цената за регулиране нагоре с тавана на приходите за електроенергийните производители, предвиден като мярка в Регламент 2022/1854, която мярка понастоящем е с изтекъл срок, тъй като цена, която е предвидена да бъде горна граница, в проекта на решение се залага като долна граница. Освен, че е с изтекъл срок, тази мярка е била въведена като извънредна намеса в условията на екстремно високи равнища на цените на електрическата енергия, вследствие на повишаването на цените на природния газ и войната в Украйна. Според асоциацията, в настоящия момент обаче пазарната конюнктура е съвършено различна, като се наблюдава значително понижаване на цените на ПДН, както и на фючърните пазари в Европа. Намира за силно притеснително, че с въвеждането на предложените пределни цени се създават стимули за непазарно поведение от страна на пазарните участници да поддържат позиция на излишък при ниски цени на енергията на ПДН, което ще затрудни допълнително ЕСО ЕАД в овладяване на излишъка от енергия. Освен това, по този начин, чрез регулаторен механизъм, за пореден път биха били оцетени производителите от вятърна енергия и едновременно с това несъразмерно облагодетелствани доставчиците на балансираща енергия, които са исторически поставени в доминираща позиция. В допълнение отбелязва, че повишаването на разходите за балансиране, на фона на понижаващите се цени на електрическата енергия, неминуемо ще има своето неблагоприятно въздействие, както върху ветроенергийните производители в страната, така и върху целия електроенергиен сектор като цяло. Приемането на предложени проект на решение допълнително ще подкопае доверието на надеждните инвеститори в регулаторната среда в България, ще доведе до повишаване на цената на капитала и до отлив на такива инвеститори от страната.

Комисията счита възраженията на БВА за неоснователни предвид изложените по-горе и по-долу в решението мотиви.

БФИЕК изразява несъгласие с предложението пределната цена за регулиране нагоре да бъде определяна като часовата цена на ПДН + 100 лв., но не по-малко от 360 лв./MWh с мотива, че това ще доведе до значително повишаване на цената на балансиращата енергия, което ще оцети крайните клиенти. Посочва, че търговията с електрическа енергия в България все още протича основно на ПДН, на който се търгува на часови интервал. Същевременно, периодите на сетълмент са 15-минутни, което води до служебно разделяне на часовия интервал на четири 15-минутни интервала, като тази разлика в периодите на търговия и сетълмент води до получаване на допълнителен небаланс. Друг важен аргумент е, че в момента на регистриране на небаланса търговските участници нямат информация за статуса на регулиране на системата съгласно Методиката за определяне на цени на балансиращата енергия, т.е. не са наясно дали „помагат“ или

„пречат“ на управлението на електроенергийната система, съответно не могат да преценят какви действия да предприемат, вкл. технически и търговски, за управление на небалансите си. Последното означава, че за формирането на небалансите на участниците допринасят и обстоятелства извън техния контрол. Отбелязва също така, че услугата за регулиране нагоре, предоставяна от ТЕЦ, е възможна само при работещи енергийни блокове, т.е. самите електроцентрали вече реализират енергия на свободен или регулиран пазар. Следователно, услугата се предоставя от агрегати, които работят на икономически обоснован принцип (в случай, че продават на свободен пазар) или получават гарантиран приход (вкл. и от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ в случай, че реализират енергията си на регулиран пазар). Поради това БФИЕК не намира за обосновано цената на енергията за регулиране нагоре да бъде не по-ниска от 360 лв./MWh. Нещо повече, очакванията са цените на квотите за емисии парникови газове да се задържат на равнища под допуснатите от КЕВР цени (понастоящем около 73 EUR/tCO₂ при допуснат ценови диапазон от Комисията 80-92 EUR/tCO₂). Поради горното настоява пределната цена за регулиране нагоре да бъде равна на почасовата цена на ПДН + 100 лв.

С цел предвидимост, БФИЕК предлага и след 01.07.2024 г. пределната цена за регулиране надолу да бъде равна на 30% от почасовата цена на ПДН на БНЕБ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на ВЕЦ на НЕК ЕАД, определена с Решение на КЕВР № Ц-14 от 30.06.2023 г. По този начин, въпреки че след 01.07.2024 г. няма да има регулирана цена на ВЕЦ на НЕК ЕАД, ще се запази предвидимостта за всички пазарни участници.

Комисията приема възраженията на БФИЕК за неоснователни предвид изложените по-горе и по-долу в решението мотиви.

След обсъждане и анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, както и на постъпилите писмени становища, Комисията приема за установено следното:

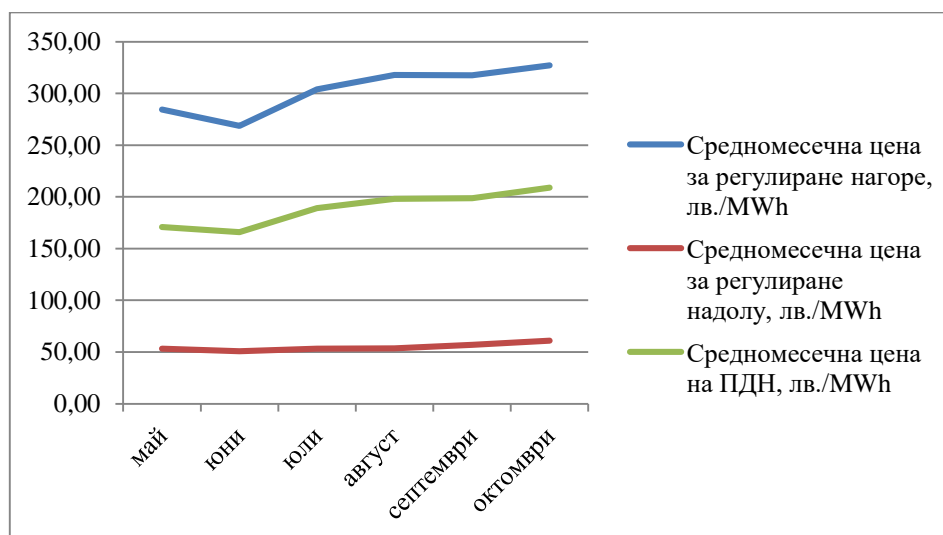
С Решение № Ц-27 от 30.12.2022 г. КЕВР е определила, считано от 01.01.2023 г., пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както следва: пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на Цпдн + 100 лв./MWh, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ (ПДН) на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД и пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу в размер на 30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на ПДН на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД. Според Решение № Ц-27 от 30.12.2022 г. КЕВР, в частта по т. 3, посочените пределни цени не се прилагат при сключване на сделки за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

С Правила за изменение и допълнение на ПТЕЕ (обн., ДВ бр. 36 от 21.04.2023 г., в сила от 01.05.2023 г.) КЕВР е приела нова методика за определяне на цените на балансиращата енергия за недостиг/излишък. С методиката, която е приложение към чл. 105, ал. 13 от ПТЕЕ, се създава механизъм за изчисляване на разходите за балансиране на координаторите на балансиращи групи във всеки период на сетълмент, статус на регулиране, позиция на небаланса (излишък/недостиг) и посоката на плащане между независимия преносен оператор и координаторите. С прилагането на новата методика се постига единна цена за недостиг и излишък в около 75% от интервалите на сетълмент.

Във връзка с горното е обосновано да се извърши анализ на постигнатите цени за регулиране нагоре и надолу само за месеците, през които е в сила новата методика. Резултатите са описани в таблицата по-долу:

	Средномесечна цена за регулиране нагоре лв./MWh	Средномесечна цена за регулиране надолу лв./MWh	Средномесечна цена на ПДН, лв./MWh
май	284,58	53,28	170,87
юни	268,79	50,81	165,97
юли	304,10	53,39	189,22
август	317,83	53,69	198,22
септември	317,52	57,02	198,82
октомври	327,13	60,88	208,87

Цените на доставчиците на балансираща енергия следват постигнатите цени на ПДН, като така се постига обвързаност на двата пазара и не се допускат арбитражи. Подобна мярка осигурява пропорционалност на разходите за балансиране на пазарните участници в зависимост от почасовите цени на пазара. Кривите на средномесечните цени за регулиране нагоре и регулиране надолу, както и средномесечните цени на ПДН, са изобразени на графиката по-долу:

Видно от графиката, обвързването на цените, предлагани от доставчиците на балансираща енергия в Р България, с цените на спот пазара възпрепятства реализирането на пазарни манипулации и арбитражи между отделните пазарни сегменти.

Също така следва да се има предвид, че през м. юни 2024 г. предстои въвеждане на нов механизъм в пазарен сегмент „в рамките на деня“, който ще създаде възможност да се провеждат търгове с продукти с 15-минутни интервали на доставка, както и на блокови продукти. Механизмът ще позволява търговия чрез три последователни двустранни търга с образуване на единна цена. Този нов способ за търговия предоставя допълнителни възможности на търговските участници за намаляване на разходите им за небаланси.

В допълнение към горното следва да се има предвид, че резервът за автоматично вторично регулиране в ЕЕС на Р България се предоставя основно от топлоелектрически централи (ТЕЦ) – ТЕЦ „Ей и Ес Марица изток 1“, ТЕЦ „Марица изток 2“, ТЕЦ „КонтурГлобал Марица изток 3“ и ТЕЦ „Бобов дол“. В тази връзка цените, които се заплащат от ЕСО ЕАД на доставчиците на услугата за регулиране нагоре следва да покриват обективно разходите на производителите и да са на ниво, позволяващо ефективна конкуренция. Когато цените на пазар ден напред са по-ниски от 260 лв./MWh, съответно пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре е в размер по-нисък от 360 лв./MWh, топлоелектрическите централи предоставят тази услуга на цени под

себестойност и реализират загуби. Тази стойност на електрическата енергия може да се приеме като достатъчна за покриване на разходите за производство на електрическа енергия от ТЕЦ при цени на въглеродните емисии в диапазона от 80 EUR/tCO₂ до около 90 EUR/tCO₂. **В тази връзка е обосновано пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре да е в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД.**

С писма с вх. № Е-13-41-46 от 04.05.2023 г. и вх. № Е-13-41-1 от 05.05.2023 г. ЕСО ЕАД е информирало Комисията за нестабилната работа на електроенергийната система (ЕЕС) през месеците март и април 2023 г. в резултат на нежелан обмен на електрическа енергия към свързаната мрежа на Континентална Европа в резултат на невъзможност за компенсирани на енергийния излишък в ЕЕС на Р България поради липсата на достатъчно мощности, които да са на разположение на електропреносния оператор за предоставяне на балансиращи услуги за регулиране надолу. Предоставило е информация за периодите в ЕЕС, определени в „състояние предупреждение/тревога (код жълто)“ и в „състояние извънредно положение (код червено)“ от началото на 2023 г. Обърнало е също така внимание, че в някои от тези периоди се наблюдават смущения в работата на синхронната зона на Континентална Европа на ENTSO-E, като честотата на свързаните електроенергийни системи надвишава договорените между операторите граници за поддържане на сигурна и стабилна работа съгласно Регламент (ЕС) 1485/2017 на Комисията от 2 август 2017 година за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия (Регламент (ЕС) 1485/2017) и споразумението SAFA (Synchronous Area Framework Agreement). Излишъкът на активна мощност и енергийният излишък са били частично компенсирани с цел овладяване на честотата в обединението посредством координационен център „Север“, чиято функция се изпълнява от Amprion, чрез активиране на разполагаеми резерви за регулиране „надолу“ в контролните зони на Италия, Германия и Швейцария. Въз основа на цитираните Регламент (ЕС) 1485/2017 и споразумението SAFA, към дружеството са предявени финансови претенции в значителен размер. Горните негативни тенденции са продължили и са се задълбочили и през месеците май и юни 2023 г. Според дружеството прогнозите са до края на годината да бъдат присъединени още значителен брой обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) както към електропреносната мрежа, така и към електроразпределителните мрежи, което допълнително ще усложни поддържането на баланса в ЕЕС на Р България и увеличението на честотата извън границите на нормативно определените параметри за сигурност в синхронната зона на Континентална Европа. Отбелязва, че последиците са с огромен негативен ефект за ЕЕС на Р България и по-специално за електропреносния оператор, който е не само финансов, но и репутационен, поради трайното нарушение на показателите за качеството на балансиране на българската контролна зона и като следствие намаляване на системната сигурност в цялата синхронна зона на Континентална Европа.

Във връзка с гореизложеното и при отчитане на високия пазарен интерес към изграждане нови обекти за производство от ВИ, които обаче са с динамично променяща се генерация и създават трудности при овладяване на небалансите в ЕЕС, е обосновано да се осигури възможност на оператора на електропреносната мрежа чрез пазарни механизми да стимулира търговските участници да спазват по стриктно графика си за производство. За тази цел, при предоставяне на услугата за регулиране надолу механизмът следва да бъде променен по начин, стимулиращ повече търговски участници да участват и да се конкурират при предоставянето на тази услуга. Горното е възможно в случай, че ЕСО ЕАД прилага отрицателни цени за посочената услуга. Предвид липсата на достатъчно конкуренция сред доставчиците на балансиращи услуги и концентрацията на основните доставчици в едно търговско дружество – НЕК ЕАД, съществува реална опасност от изкривяване на цената за излишък дори и в периоди, при които не съществува опасност от

нежелан обмен на електрическа енергия към свързаната мрежа на Континентална Европа, съответно опасност от изпадане на ЕЕС в „състояние предупреждение/тревога (код жълто)“ и в „състояние извънредно положение (код червено)“. Стандартното отклонение на енергийния излишък, което операторът е в състояние да компенсира с наличните мощности, предоставящи услугата регулиране надолу, към настоящия момент е в размер на около 200 MW, следователно ЕСО ЕАД следва да организира втори търг за обем над 200 MW, предлагащ допълнителни стимули за участниците, който да обезпечи сигурната работа на ЕЕС.

При първия търг за набавяне на резерв с обем до 200 MW следва да се прилага действащата към момента пределна цена, а именно: **в размер на „30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на БНЕБ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД“.**

При втория търг над 200 MW следва да се предостави по сериозен стимул на пазарните участници да участват в предоставяне на услугата за регулиране надолу, като пределната цена следва да бъде: **в размер на „- 200 лв./MWh“.**

Към настоящия момент методиката по чл. 105, ал. 13 от ПТЕЕ изключва възможността за прилагане на отрицателни цени, поради което пределната цена в размер на „- 200 лв./MWh“ следва да се прилага след влизане в сила на изменение на методиката.

Съгласно § 75, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 8 от Закона за енергетиката в частта относно ежегодно определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия се прилага до датата, на която независимият преносен оператор се присъедини ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране. Според ал. 2 на същата разпоредба, независимият преносен оператор обявява датата, от която условията на европейските платформи съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 към всички координатори на балансиращи групи са изпълнени, което налага прилагането на пределни цени да бъде ограничено до тази дата.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, предложение 2 от Закона за енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Определя, считано от 01.01.2024 г. до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре, в размер на „Цпдн + 100 лв., но не по-ниска от 360 лв./MWh“, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД;

2. Определя, считано от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., но не по-късно от датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу, при търг за

набавяне на резерв с обем до 200 MW включително в размер на „30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД“;

3. Определя, считано от 01.07.2024 г. до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем до 200 MW включително в размер на „30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД;

4. Определя, считано от 01.01.2024 г. до датата на влизане в сила на изменение на методиката по чл. 105, ал. 13 от Правилата за търговия с електрическа енергия, но не по-късно от датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем над 200 MW включително в размер на „30%*Цпдн, където Цпдн е равна на почасовата цена на пазара „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, но не по-висока от регулираната цена на водноелектрическите централи, собственост на „Национална електрическа компания“ ЕАД“;

5. Определя, считано от датата на влизане в сила на изменение на методиката по чл. 105, ал. 13 от Правилата за търговия с електрическа енергия до датата, на която независимият преносен оператор се е присъединил ефективно към всички европейски платформи за балансиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу при търг за набавяне на резерв с обем над 200 MW в размер на „- 200 лв./MWh“;

6. Пределните цени, определени с това решение, не се прилагат при сключване на сделки за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд – София град в 14дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:
РОСИЦА ТОТКОВА